

ORDFØRER/KONTAKT:

KLIMAKICKSTART

FOR CORONAPENGE FRA EU!

PIA OLSEN DYHR

Pia.Olsen.Dyhr@ft.dk

Vi kan regne med over de næste år at få over 11 mia. kr. fra EU's store coronafond. SF mener at flest muligt af disse penge skal bruges på at booste vores klimaindsats. Konkret foreslår vi at bruge ca. 8,6 mia. kr. på klimaindsats.

Klimaeffekten skønnes til knap 1,2 mio. tons CO₂eq, hvilket svarer til ca. 1,5%-point af 70% målsætningen.

TURBO PÅ OMSTILLING AF INDUSTRIEN

Udover landbrug og transport er industrien den største udleder af drivhusgasser i 2030 (forventet). Coronapuljen er en kærkommen lejlighed til at fremskynde omstillingen af industrien.

Det foreslår SF sker gennem en forøgelse af den pulje, der er afsat til energibesparelser og vedvarende energi i industrien. Hvor det er teknisk og økonomisk muligt er elektrificering den bedste løsning, men der er der også brug for omstilling til biogas og andre grønne gasser, hvilket skal modsvares af en hurtigere udbygning med biogas mv. jfr. nedenfor.

Puljen til omstilling bør øges fx ved at tilføre ekstra 600 mio. kr. årligt i 2021-22 – det konkrete beløb bør vurderes, blandt andet ud fra antal ansøgninger til den allerede afsatte pulje. En del af pengene prioriteres til omstilling til biogas.

Klimaeffekt: 0,5 mio. tons CO₂eq i 2030¹.

INVESTERINGSSTØTTE TIL MERE BIOGAS

Udbygningen med biogas er en kritisk faktor i den grønne omstilling. Både DI og Landbrug&Fødevarer efterlyser en hurtigere udbygning. SF ønsker endvidere, at alt staldgylle behandles fx ved forgasning.

Tilskud til biogas er planlagt som løbende tilskud over 20 år underkastet en udbudsprocedure. Hvis en del af tilskuddet i stedet for gives som investeringstilskud betalt med EU-coronapenge kan man få mere for pengene, fordi et tidligt tilskud har større værdi for biogasproducenten

¹ Det antages, at effekten af ekstra 1,2 mia. kr. svarer til effekten af de 1,2 mia. kr., der blev afsat i Energifaen 2018.

SIGNE MUNK

Signe.Munk@ft.dk

FORSLAG	UDGIFTER – mio. kr.	KLIMAEFFEKT – tons CO₂eq/år
Turbo på omstilling af industrien	1.200	500.000
Investeringsstøtte til mere biogas	2.000	200.000
Metanisering af biogas	400	60.000
Pyrolyse – 2 anlæg	800	110.000
Større pulje til fjernvarmetilslutning	1.000	100.000
Store varmelagre	500	Fortrængning af biomasse
Bygningsintegrerede solceller på store tage	100	Fortrængning af biomasse
Ambitiøs udbygning med ladestandere til elbiler	(500)	(100.000)
Udskiftning af olie- og naturgasfyr i staten	?	?
Klimavenlige hverdagsvirksomheder	100	?
Boost af klimaskovfonden	2.000	100.000 og stigende
I alt	8.600	1.170.000

Anm.: Bemærk at udgiften er engangsbeløb, mens klimaeffekten vil gøre sig gældende i en længere årrække. Her er angivet den skønnede effekt i 2030. Udgiften pr. tons udgør 370 kr. ved en gennemsnitlig løbetid på 20 år. Hertil kommer fortrængning af træbaseret biomasse som reelt vil øge klimaeffekten. Udgifterne og effekterne er behæftet med usikkerhed.

end et løbende tilskud (afhængigt af producentens afkastkrav op til dobbelt så stor værdi). Der foreslås afsat 2 mia. kr. i investeringsstøtte.

Forslaget skønnes at kunne fortrænge fossile brændstoffer svarende til 0,2 mio. tons CO₂.²

2. GENERATIONS GASANLÆG – METANISERING

Klimagevinsten ved biogas kan øges betydeligt ved en efterfølgende behandling i form af metanisering (tilførsel af brint, hvorved CO₂ omdannes til mere metangas og ilt). Teknologien er teknisk set parat.

Det foreslås, at der i forbindelse med to af de nye eller eksisterende store biogasanlæg etableres metaniseringsanlæg. Investeringsbehovet vil udgøre 7-800 mio. kr. Støttebehovet er ukendt, men er beregningsteknisk sat til 50% eller 400

2 Der kan være en vis dobbeltregning i forhold til initiativet med ekstra støtte til omstilling af industrien.

mio. kr. Klimaeffekten skønnes til 30.000 tons CO₂eq pr. anlæg ved fortrængning af naturgas mv.

BIOKUL OG -OLIE FRA PYROLYSEANLÆG

Ved pyrolyse af halm eller gylle er det muligt at producere dels bioolie, dels biokul. Bioolie kan erstatte fossil olie, mens biokul er kul i fast, mineralsk form, der kan pløjes ned i landbrugsjord, hvor det vil ligge i 100 år eller mere samtidig med at det kan forbedre jordens kvalitet. Pyrolyse har potentiale for at give en klimaforbedring på mange millioner tons CO₂-eq, og kan derfor være noget af en "game-changer".

Men hvis det skal ske inden 2030 haster det. SF foreslår, at der gives støtte til to anlæg – et med start i 2022 og et i 2024. Der vil blive brug for ca. 800 mio. kr. støtte og der forventes en klimagevinst på ca. 110.000 tons CO₂eq, hvortil kommer

en varmeproduktion, der blandt andet vil fortrænge afbrænding af biomasse.

STØRRE PULJE TIL TILSKUD TIL FJERNVARMETILSLUTNING

Klimaaftaleforligskredsen har afsat penge til udskiftning af olie- og gasfyr til varmepumper og fjernvarme. Formentlig er potentialet for fjernvarme betydelig større end det puljen hertil er dimensioneret efter. Det kan føre til samfundsøkonomisk set for mange individuelle varmepumper og for lidt fjernvarme. Det er blandt andet påpeget af en bred kreds af borgmestre i hovedstadsområdet (fra flere partier). Aftalen er åben overfor at (et vilkårligt flertal) kan tilføre flere midler, og SF ønsker at holde denne mulighed åben, idet det vil betyde, at flere hurtigere vælger at udfase naturgas- og oliefyr.

Det nødvendige beløb er usikkert, men det foreslås at reservere 1 mia. kr. til formålet.

Klimaeffekten skønnes til 0,1 mio. tons CO₂³.

OPBYGNING AF VARMELAGRE

Efterhånden som der laves mindre termisk varme – varme på gas, kul eller biomasse – vil der være brug for flere varmelagre (eller mere generelt energilagre). Sådanne lagre kan baseret på vand, sten eller andet.

SF foreslår, at der afsættes ½ mia. kr. til en begyndende opbygning af større varme/energilagre.

Forslaget vil på kort sigt kunne begrænse brugen af kul og gas i fjernvarmen. Når kul og gas er udfaset, vil effekten primært være mindre brug

af biomasse. Det har en reel klimaeffekt, men da biomasse ikke indgår i den officielle opgørelse af den danske klimaforurening vil effekten på denne være begrænset.

PULJE TIL BYGNINGSINTEGREREDE SOLCELLER PÅ STORE TAGE

Ved nybyggeri eller ved udskiftning af tag.

Solceller på åben mark kan i dag næsten klare sig på markedsvilkår. De optager dog areal. Solceller på store tage er et alternativ, og hvis de er bygningsintegrerede kan prisen med tiden tænkes at blive konkurrencedygtig. Det vil give grundlag for dansk eksport af sådanne elementer. Det foreslås, at der afsættes 100 mio. kr. til en ansøgningspulje.

I 2028 og frem forventes den danske elforsyning i forvejen at være stort set 100% vedvarende energi. Forslaget vil derfor ikke direkte påvirke den officielle opgørelse af den danske klimaforurening. Men forslaget kan bidrage til en reduktionen af brugen af biomasse ligesom det vil mindske behovet for solceller på bar mark – hvor arealet i stedet kan bruges til skov, permanent græs mv.

UDRULNING AF LADESTANDERE

Adgang til ladestandere er vigtig for borgernes bilvalg. Det skal være muligt at lade op både ved eller tæt på hjemmet – både villaer, rækkehuse og etageboliger – ved arbejdspladsen og når man er på tur.

Ladestandere kræver ikke nødvendigvis store statslige tilskud. Ofte vil det være nok at sikre fx billige lån eller at faciliteter kan stilles rådighed med en afgift pr. kWh således at ladestanderne over tid er selvfinansierende. Dette skal drøftes, når Eldrupkommisionen kommer med sin anden rapport omkring nytår. Indtil det er afklaret om der er brug for statslige penge bør der dog reserveres

3 I Klimaaf-talen fra juni 2020 blev afsat i alt 3,5 mia. kr. til tilskud til udskiftning af olie- og naturgasfyr med en skønnet effekt på 0,35 mio. tons CO₂. Det antages, at yderligere 1 mia. kr. vil give en tilsvarende effekt pr. krone.

midler – fx 0,5 mia. kr. – der kan være en del af løsningen.

Det er ikke muligt at skønne over den præcise klimaeffekt, men det kan nævnes at en forøgelse af antallet af elbiler med ca. 65.000 skønnes at reducere CO₂-udslippet med ca. 0,1 mio. tons CO₂. Det er ikke urealistisk, at dette kan opnås gennem initiativet.

UDSKIFTNING AF OLIE- OG NATURGASFYR I STATENS BYGNINGER

Typisk vil der være en økonomisk gevinst ved udskiftning og der bør laves en plan for en hurtig udskiftning til fjernvarme eller varmepumper mv. Det bør gælde både i bygninger som staten ejer og bygning hvor man lejer sig ind (det kan fx være et krav ved fornyelse af lejekontrakt. (SF har foreslået en anden model for kommuner og regioner, nemlig låneadgang).⁴

Investeringsbehovet er ukendt.

Effekten er ukendt, da der ikke foreligger en opgørelse over antal olie- og naturgasfyr i statens bygninger.

KLIMA-VENLIGE HVERDAGSVIRKSOMHEDER

Hvis cafeer, restauranter, håndværksvirksomheder, butikker, frisører, transportvirksomheder etc. reducerede deres klimabelastning ville det have stor betydning, fordi der er så mange af dem. Der er mange, der gerne vil og formentlig mange andre, der ville, hvis de var opmærksomme på mulighederne. SF foreslår, at der afsættes 100 mio. kr. til klimavenlige hverdagsvirksomheder. Tanken er, at der gives rådgivning og eventuelt støtte til et antal virksomheder af hver type med henblik på klimaoptimering. Rådgivning kan fx være nødvendigt,

⁴ (EU's regler spænder angiveligt ben for at forbyde installation af nye gasfyr generelt, men det formodes at staten som ejer og lejer kan stille krav herom på linje med andre ejere).

fordi der er mange myndighedskrav at tage hensyn til blandt andet indenfor fødevarerområdet. Der kan også være udgifter til klimaomstilling, som ikke ville blive afholdt uden et tilskud. Ordningen skal være så lidt bureaukratisk som mulig, for man kan ikke forlange lange, grundige ansøgninger fra denne type virksomheder. Det skal dog være et krav, at der udarbejdes en kort beskrivelse af erfaringerne – gode som mindre gode – så andre virksomheder kan kopiere de gode erfaringer.

Klimaeffekten er ukendt.

BOOST AF KLIMA-SKOVFONDEN

Der er etableret en klima-skovfond, men den er helt afhængig af private bidrag. For at kickstarte fonden foreslår SF, at den tilføres 2 mia. kr.

Klimaeffekten i 2030 skønnes til ca. 0,1 mio. tons CO₂ men vil vokse betydelig frem mod 2050.⁵

⁵ Dette er baseret på en pris pr. hektar på 100.000 kr. og et optag på 5 tons pr. hektar i 2030